

Oporezivanje nasljedstva i darova

Naslijedili ste ili ste primili na dar stan, kuću, gotovinu, dionice, automobil, sliku, ili neku drugu nekretninu i pokretninu. Znate li koje se poreze plaća i tko je, kad i koliko dužan platiti poreza?

VI. izmijenjeno i dopunjeno izdanje
Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 21. svibnja 2010. godine

Ova brošura će Vam na jednostavan i razumljiv način objasniti koje su Vaše obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa u vezi s oporezivanjem naslijedstva i darova, te kako ćete ispuniti obveze i ostvariti prava. U odgovorima na pitanja tko, kad i koliko je dužan platiti poreza razrađene su osnovne zakonske odredbe.

Ako i nakon što pročitate ovu brošuru ostanu neke nejasnoće u vezi s Vašim obvezama i pravima dodatna pojašnjenja možete potražiti na Internet stranicama Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, i to na web adresi www.porezna-uprava.hr, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili sjedištu trgovačkog društva.

Sadržaj:

1. Uvod	3
2. Oporezivanje nekretnina što su naslijedene, darovane, ili stečene bez naknade po drugoj osnovi	4
3. Oporezivanje naslijedenog, darovanog, ili po nekoj drugoj osnovi bez naknade stečenog gotovog novca, novčanih tražbina, vrijednosnih papira i pokretnina	11
3.1. Porez na naslijedstva i darove	11
3.2 Posebni porez na promet upotrebljivanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova	16
4. Porez na dodanu vrijednost (PDV)	21
5. Žalba, preplata i zastara	26
6. Propisi	31

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik
Biblioteka Porezni priručnici i brošure
Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320
Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363
Fax: (01) 481 9365 • E-mail: povrje@ijf.hr • www.ijf.hr
Uređivački odbor: mr. sc. Zlatko Fabijančić, Željko Glavaš, dr. sc. Mirjana Jerković,
mr. sc. Ivica Mladineo, dr. sc. Katarina Ott, Dinka Salmić, Stanko Zorica
Računalni slogan i tiskat: DENONA d.o.o., Zagreb, Getaldićeva 1
Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

?

Koje se poreze plaća na nasljeđene i darovane, nekretnine, pokretnine, go-tovinu, novčane tražbine i vrijednosne papire i tko su porezni obveznici?

Propisani porezi i obveznici tih poreza prikazani su u tablici:

Predmet oporezivanja	Propisani porezi	Porezni obveznik
Nasljeđena ili darovana nekretnina – ostavitelj ili darovatelj nije prilikom nabave nekretnine koristio pravo na odbitak pretporeza	Porez na promet nekretnina	Nasljeđnik ili daroprimatelj
Nasljeđena ili darovana nekretnina – ostavitelj ili darovatelj je u sustavu PDV-a, a prilikom nabave nekretnine koristio je pravo na odbitak pretporeza	Porez na dodanu vrijednost (PDV)	Nasljeđnik ili darovatelj
Nasljeđena i darovana gotovina, novčane tražbine i vrijednosni papiri	Porez na nasljeđstva i darove	Nasljeđnik ili daroprimatelj
Nasljeđena i darovana pokretnina s tržišnom vrijednošću manjom od 50.000,00 kuna (osim upotrebljavanih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova) – ostavitelj ili darovatelj nije prilikom nabave pokretnine koristio pravo na odbitak pretporeza	–	–
Nasljeđena i darovana pokretnina s tržišnom vrijednošću većom od 50.000,00 kuna (osim upotrebljivanih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova) – ostavitelj ili darovatelj nije prilikom nabave pokretnine koristio pravo na odbitak pretporeza	Porez na nasljeđstva i darove	Nasljeđnik ili daroprimatelj
Nasljeđena i darovana pokretnina, osim upotrebljivanih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova – bez obzira na tržišnu vrijednost ako je ostavitelj ili darovatelj u sustavu PDV-a, a prilikom nabave pokretnine koristio je pravo na odbitak pretporeza	Porez na dodanu vrijednost (PDV)	Nasljeđnik ili darovatelj
Nasljeđeni i darovani u RH upotrebljavani osobni automobili, motocikli, plovila i zrakoplovi (tržišna vrijednost manja od 50.000,00 kuna) – ostavitelj ili darovatelj nije prilikom njihove nabave koristio pravo na odbitak pretporeza	Poseban porez na promet upotrebljivanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova	Nasljeđnik ili daroprimatelj
Nasljeđeni i darovani u RH upotrebljavani osobni automobili, motocikli, plovila i zrakoplovi (tržišna vrijednost veća od 50.000,00 kuna) – ostavitelj ili darovatelj nije prilikom njihove nabave koristio pravo na odbitak pretporeza	1. Porez na nasljeđstva i darove, i 2. Poseban porez na promet upotrebljivanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova	Nasljeđnik ili daroprimatelj
Nasljeđeni i darovani u RH upotrebljavani osobni automobili, motocikli, plovila i zrakoplovi (bez obzira na tržišnu vrijednost) – ostavitelj ili darovatelj prilikom njihove nabave koristio je pravo na odbitak pretporeza	Porez na dodanu vrijednost (PDV)	Nasljeđnik ili darovatelj

2. Oporezivanje nekretnina što su nasljedene, darovane, ili stečene po drugoj osnovi bez naknade

- ?** Koji se porez plaća na nasljedenu, darovanu, ili po nekoj drugoj osnovi bez naknade stečenu nekretninu ako ostavitelj ili darovatelj nije prilikom nabave nekretnine koristio pravo na odbitak pretporeza?

Porez na promet nekretnina.

- ?** Tko je obveznik poreza na promet nekretnina?

Fizička ili pravna osoba koja je stjecatelj nekretnine.

Vrsta prometa nekretnina	Porezni obveznik
Nasljeđivanje	Nasljeđnik ili zapisovnik
Darovanje	Daroprimatelj
Ostali načini stjecanja bez naknade	Stjecatelj nekretnine

- ?** Jesu li propisana porezna oslobođenja?

Porez na promet nekretnina pri nasljeđivanju, darovanju i drugom stjecanju nekretnina bez naknade ne plaćaju:

1. bračni drug, potomci i preci, te posvojenici umrlog ili darovatelja,
2. braća i sestre, njihovi potomci, te zetovi i snahe ostavitelja ili darovatelja kad nasljeđuju ili primaju na dar poljoprivredno zemljište, ako im je poljoprivredna osnovni izvor prihoda,
3. braća i sestre, njihovi potomci, te zetovi i snahe ostavitelja ili darovatelja, kad nasljeđuju ili primaju na dar nekretnine, ako su s ostaviteljem ili darovateljem živjeli u gospodarskoj zajednici u vrijeme izgradnje građevine, stjecanja druge nekretnine, ostaviteljeve smrti ili primitka dara.

i Gospodarska zajednica je zajedničko stjecanje prihoda i imovine, te raspolaganje prihodima i imovinom što se nasljeđuje ili daruje.

4. pravne i fizičke osobe kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daruje, odnosno daje nekretnine bez naknade radi odštete ili iz drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom,
5. bivši bračni drugovi kada uređuju svoje imovinske odnose u svezi s rastavom braka.

- ?** Plaća li se porez na ustupanje ili odricanje od nasljedstva nekretnine?

Ako se nasljednik nekretnine tijekom ostavinske rasprave odrekne nasljedstva, ili ga ustupi drugome sunaslijedniku, ne plaća se porez na promet nekretnina na odricanje, odnosno ustupanje nasljedstva.

? Koje su povlastice pri oporezivanju prometa nekretninama na područjima posebne državne skrbi?

Porez na promet nekretnina ne plaćaju građani koji stječu nekretnine koje su na područjima posebne državne skrbi ako imaju ili prijavljuju prebivalište na tom području.

I Porez na promet nekretnina naknadno se plaća ako se u roku od 10 godina od dana nabave nekretnine:

- nekretnina otuđi,
- ako porezni obveznik promjeni prebivalište izvan područja posebne državne skrbi, i
- ako porezni obveznik uz prijavljeno prebivalište stvarno i ne boravi na području posebne državne skrbi.

Iznimno, ako građanin koji je ostvario pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina otuđuje nekretninu za koju je ostvario oslobođenje u roku od 10 godina u vlasništvo osobi naslijedniku prvog naslijednog reda, koji ima prebivalište i boravi na području posebne državne skrbi, ne plaća se porez na promet nekretnina. U tom slučaju novi stjecatelj stupa u položaj pravnog slijednika glede zabrane otuđenja nekretnine, s time da se rok zabrane otuđenja računa od kada je prednik stekao nekretninu.

? Plaćaju li porez na promet nekretnina vjerske zajednice?

Vjerske zajednice ne plaćaju porez na promet nekretnina kad stječu vjerske objekte ili zemljište za izgradnju vjerskih objekata, bez obzira na način stjecanja tih nekretnina.

? Kad nastaje porezna obveza po osnovi nasljeđivanja, darovanja i stjecanja nekretnina bez naknade?

Porezna obveza nastaje u trenutku:

1. pravomoćnosti sudske odluke ili odluke tijela državne uprave na temelju kojih se stječu nekretnine, i
2. zaključivanja ugovora (potpisivanja ugovora) ili drugog pravnog posla na osnovi kojeg se stječe nekretnina.

I Za državljanе i pravne osobe iz država članica Europske unije koji stječu vlasništvo nekretnine u Republici Hrvatskoj porezna obveza nastaje pod nabrojanim uvjetima.

I Za strane državljanе i pravne osobe koje nisu iz država članica Europske unije kad stječu vlasništvo nekretnine u Republici Hrvatskoj porezna obveza nastaje u trenutku dobivanja suglasnosti ministra pravosuđa Republike Hrvatske, ili u trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, ili u trenutku pravomoćnosti sudske presude.

? Mora li se ugovor o darovanju nekretnine ovjeriti kod javnog bilježnika?

Zakonom o porezu na promet nekretnina takva obveza nije propisana.

Primjer br. 1

Darovatelj nekretnine i daroprimatelj potpisali su 10. veljače 2010. godine ugovor o darovanju nekretnine. Kod javnog bilježnika su ugovor o darovanju ovjerovili 7. travnja 2010. godine. Porezna obveza je nastala 10. veljače 2010. godine, u trenutku zaključivanja ugovora.

Primjer br. 2

Darovatelj nekretnine i daroprimatelj su 10. svibnja 2010. godine u nazočnosti javnog bilježnika potpisali ugovor o darovanju nekretnine. Porezna obveza je nastala 10. svibnja 2010. godine, u trenutku zaključivanja ugovora.

? Kad i gdje se mora prijaviti poreznu obvezu?

Porezni obveznik je dužan u roku 30 dana od dana nastanka porezne obveze prijaviti nastanak porezne obveze ispostavi Porezne uprave na čijem području je nekretnina. Uz prijavu je dužan podnijeti ugovor o darovanju ili drugi ugovor, odnosno sudsку odluku ili odluku tijela državne uprave. Na zahtjev Porezne uprave porezni obveznik mora dostaviti i druge podatke potrebne za utvrđivanje poreza. Na temelju podnijete prijave poreza na promet nekretnina nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje u kojem obračunava poreznu osnovicu i pripadajući porez na promet nekretnina.

Primjer br. 3

Porezni obveznik je iza svojeg pokojnog strica naslijedio kuću. On je dužan u roku 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju prijaviti poreznu obvezu ispostavi Porezne uprave prema mjestu gdje je nekretnina. Na zahtjev poreznog tijela dužan je uz prijavu poreza na promet nekretnina dostaviti pravomočno rješenje o nasljeđivanju i druge dokumente.

? Mora li se prijaviti nastanak porezne obveze i u slučaju kad stjecatelj nekretnine ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina?

Stjecatelj nekretnine koji ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina dužan je na propisanom obrascu u roku 30 dana od dana sklapanja pravnog posla, sudske odluke ili odluke tijela državne uprave prijaviti nastanak porezne obveze. Nakon toga nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje o oslobođenju plaćanja poreza na promet nekretnina.

? Koje je isprave porezni obveznik dužan dostaviti uz prijavu poreza na promet nekretnina?

Isprave o stjecanju vlasništva nad nekretninom, to jest ugovor o darovanju, pravomočno rješenje o nasljeđivanju, ili druge isprave o stjecanju vlasništva, a na zahtjev Porezne uprave i druge isprave što služe za utvrđivanje porezne obveze.

?

Koju se dokumentaciju mora podnijeti kad se traži oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina?

Za nasljedivanje, darovanje i drugo stjecanje nekretnine bez naknade prilaže se sljedeće:

Porezni obveznik	Potrebna dokumentacija
bračni drug, potomci i preci, te posvojenici umrlog ili darovatelja	<ul style="list-style-type: none">- isprava o stjecanju nekretnine bez naknade: 1. pravomočno rješenje suda o nasljedivanju, ili 2. ugovor o nasljedivanju, ili ugovor o darovanju, ili 3. druga isprava o stjecanju nekretnine bez naknade- dokaz o traženom srodstvu (samo za točke 2. i 3., i to: izvod iz matične knjige rođenih za stjecatelja nekretnine i darovatelja, izvod iz matične knjige umrlih ili smrtni list za ostavitelja, preslika osobne iskaznice)
braća i sestre, njihovi potomci, zetovi i snahe ostavitelja ili darovatelja kad nasljeđuju ili primaju na dar poljoprivredno zemljište, ako im je poljoprivreda osnovni izvor prihoda	<ul style="list-style-type: none">- isprava o stjecanju nekretnine bez naknade: 1. pravomočno rješenje suda o nasljedivanju, ili 2. ugovor o nasljedivanju, ili ugovor o darovanju, ili 3. druga isprava o stjecanju nekretnine bez naknade- dokaz o traženom srodstvu (samo za točke 2. i 3., i to: izvod iz matične knjige rođenih za stjecatelja nekretnine i darovatelja, izvod iz matične knjige umrlih ili smrtni list za ostavitelja, preslika osobne iskaznice)- dokaz da je stjecatelj nekretnine obvezno osiguran s osnove obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede
braća i sestre, njihovi potomci, zetovi i snahe ostavitelja ili darovatelja, kad nasljeđuju ili primaju na dar nekretnine, ako su s ostaviteljem ili darovateljem živjeli u gospodarskoj zajednici u vrijeme izgradnje građevine, stjecanja druge nekretnine, ostaviteljeve smrti ili primitka dara	<ul style="list-style-type: none">- isprava o stjecanju nekretnine bez naknade: 1. pravomočno rješenje suda o nasljedivanju, ili 2. ugovor o nasljedivanju, ili ugovor o darovanju, ili 3. druga isprava o stjecanju nekretnine bez naknade- dokaz o traženom srodstvu (samo za točke 2. i 3., i to: izvod iz matične knjige rođenih za stjecatelja nekretnine i darovatelja, izvod iz matične knjige umrlih ili smrtni list za ostavitelja, preslika osobne iskaznice)- dokazi o gospodarskoj zajednici
pravne i fizičke osobe kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daruje, odnosno daje nekretnine bez naknade radi odštete ili iz drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom	<ul style="list-style-type: none">- isprava o stjecanju nekretnine bez naknade- preslika osobne iskaznice (fizička osoba)
bivši bračni drugovi kada uređuju svoje imovinske odnose u svezi s rastavom braka	<ul style="list-style-type: none">- isprava o podjeli bračne imovine- preslika osobne iskaznice

?

Kako se obračunava porez na promet nekretnina?

Tako da se porezna osnovica pomnoži s poreznom stopom.

?

Što je porezna osnovica poreza na prometa nekretnina?

Tržišna vrijednost nekretnine u trenutku stjecanja, to jest cijena nekretnine koju se postiže, ili se može postići na tržištu u trenutku njezina stjecanja.

?

Kolika je stopa poreza na promet nekretnina?

Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 5%.

?

Kako se određuje tržišnu vrijednost naslijedene, darovane, ili po nekoj drugoj osnovi bez naknade stečene nekretninu?

Na osnovi isprava o stjecanju, odnosno na temelju darovnog ugovora, sudske pre-sude, odluke tijela državne uprave, ili slične isprave. Ako promet nekretnine nije prijavljen prema tržišnoj vrijednosti nekretnine Porezna uprava je ovlaštena prjenom utvrditi tržišnu vrijednost nekretnina.

Primjer br. 4

Daroprimateljica nekretnine je u propisanom roku prijavila nastanak porezne obveze ispostavi Porezne uprave prema mjestu gdje je nekretnina. Ispostava Porezne uprave je poreznu osnovicu utvrdila procjenom, jer je cijena nekretnine u ugovoru o darovanju bila niža od tržišne, o čemu je sastavljen zapisnik.

Poreznoj obveznici je rješenjem utvrđena porezna obveza, s time da ona ima pravo uložiti žalbu u roku 30 dana od dana primitka rješenja.

?

Kad se porez na promet nekretnina mora platiti?

Porezni obveznik dužan je platiti porez na promet nekretnina u roku 15 dana od dana konačnosti rješenja o utvrđivanju tog poreza (vidi poglavlje 5).

?

Na koji se račun uplaćuje porez na promet nekretnina?

Na račun poreza na promet grada ili općine na čijem je području predmetna nekretnina.

■ Upisuje se račun poreza na promet nekretnina grada/općine

■ Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj porezognog obveznika (11 znamenki)

Bezgotovinsko plaćanje		ili	Gotovinsko plaćanje
Hitnost ☐ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA ☒ ISPLATA ☐			
IZNOS kn			
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa platitelja	
Poživ na broj zaduženja			
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa primatelja	
Račun poreza na promet nekretninama grada/općine _____		Poživ na broj odobrenja	
Statističko obdobje:	Šifra opisa plaćanja	Opis plaćanja	
Datum vplatne/uplate/isplate	Ovjera nalogodavca		Ovjera banke
Datum podnošenja			
Potpis primatelja			
Obz. HUB - CASH			

? **Postoji li obveza plaćanja poreza na promet nekretnina kad se deklatornom sudskom odlukom utvrđuje vlasništvo nad nekretninom?**

U takvim slučajevima nije propisana obveza plaćanja poreza na promet nekretnina. Ako su, primjerice, nekretnine stečene nasljeđivanjem, a nasljednik nekretnine je u svrhu dobivanja tabularne isprave za upis prava vlasništva pokrenuo postupak na sudu, te je zbog sudskog utvrđivanja prava vlasništva u raščišćavanju ranije neriješenih zemljišnoknjižnih odnosa donesena deklatorna sudska presuda, nema pravne osnove da se ponovno utvrđuje porez na promet nekretnina.

Primjer br. 5

Nasljednik je prema sudskom rješenju o nasljeđivanju iza svoje pokojne majke nasljeđio građevinsko zemljište. Vlasništvo nad zemljištem je vanknjižno, to jest u zemljišnim knjigama je upisano na prijašnjeg vlasnika, od kojeg ga je pokojnica kupila. Kupnja nekretnine bila je prijavljena Poreznoj upravi i plaćen je dužni iznos poreza na promet nekretnina. Nasljednik je pokrenuo postupak na sudu zbog utvrđivanja prava vlasništva u raščišćavanju ranije neriješenih zemljišnoknjižnih odnosa. Nakon toga je donesena sudska presuda na temelju priznanja stvarnog vlasnika. Nasljednik nije obveznik plaćanja poreza na promet nekretnina, jer je s ostaviteljicom bio u krvnom srodstvu u izravnoj liniji. Sudskom presudom nije utvrđeno nikakvo novo nasljednikovo pravo, stoga nema pravne osnove da se ponovno utvrđuje porez na promet nekretnina.

? **Plaća li se porez na promet nekretnina na stan što je stečen nasljeđivanjem na temelju pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju kad u tom stanu žive zaštićeni najmoprinci?**

Ako ne postoji zakonska osnova za oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina, a s obzirom da u nasljeđenom stanu žive zaštićeni najmoprinci, Porezna uprava utvrđuje poreznu osnovicu kao tržišnu vrijednost s time da se kod utvrđivanja tržišne vrijednosti uzima u obzir da nasljednik ne može stan odmah koristiti.

? **Može li se poništiti rješenje o utvrđivanju poreza na promet nekretnina ako je raskinut ugovor o darovanju?**

Ako je ugovor o darovanju raskinut može se nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti zahtjev za obnovu postupka i poništenje rješenja o utvrđivanju poreza na promet nekretnina samo ako su ispunjeni ovi uvjeti:

1. Ugovor o prijenosu vlasništva na nekretnini raskinut je voljom stranaka prije nego što je obavljen prijenos u zemljišnim knjigama na novog vlasnika.
2. Ugovor je raskinut ili poništen sudskom odlukom.

I Ako je ugovor raskinut ili poništen sudskom presudom nije važno je li u zemljišnim knjigama obavljen prijenos vlasništva nad nekretninom, tako da je dovoljno uz prijedlog za obnovu postupka dostaviti samo sudske odluke.

? Jesu li propisane prekršajne odredbe za neprijavljanje i neplaćanje poreznih obveza?

Jesu, i to Zakonom o porezu na promet nekretnina i Općim poreznim zakonom.

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Zakonu o porezu na promet nekretnina?

Tim su Zakonom propisani sljedeći prekršitelji i novčane kazne:

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Onemogućavanje pristupa ovlaštenim osobama na zemljište i objekte radi procjene tržišne vrijednosti nekretnine	Pravna ili fizička osoba	2.000,00 do 50.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	1.000,00 do 10.000,00
Nedostavljanje na propisani način nadležnoj ispostavi Porezne uprave ispravu s ovjerovljenim potpisom ili odluku kojom se mijenja vlasništvo na nekretnini	Javni bilježnik i odgovarna osoba u sudu ili u drugom tijelu	2.000,00 do 50.000,00

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Općem poreznom zakonu?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neprijavljanje činjenica bitnih za utvrđivanje porezne obveze u zakonskom roku	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Odbijanje sudjelovanja u poreznom postupku	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Nepodnošenje porezne prijave poreznom tijelu u propisanom roku	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Nepodnošenje porezne prijave na poziv poreznog tijela	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Iskazivanje netočnih ili neistinitskih podataka u poreznoj prijavi	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Neodazivanje na poziv poreznog tijela	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Ometanje očevida	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Nedopuštanje obavljanja poreznog nadzora	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00
Ometanje očevida	porezni obveznik	5.000,00 do 500.000,00
	odgovorna osoba u pravnoj osobi	2.000,00 do 100.000,00

3. Oporezivanje naslijedenog, darovanog, ili bez naknade stečenog gotovog novca, novčanih tražbina, vrijednosnih papira i pokretnina

3.1 Porez na naslijedstva i darove

? Na koju se imovinu plaća porez na naslijedstva i darove?

1. na gotov novac (gotovinu), novčane tražbine i vrijednosne papire (vrijednosnice),
2. na pokretnine ako im je na dan utvrđivanja porezne obveze pojedinačna tržišna vrijednost veća od 50.000,00 kuna.

? Tko je obveznik plaćanja poreza na naslijedstva i darove?

Pravna i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nasljeni, ili primi na dar, ili stekne po drugoj osnovi bez naknade imovinu na koju se plaća porez na naslijedstva i darove.

? Tko je porezni obveznik ako se naslijednik odrekne naslijedstva ili ga ustupi u ostavinskom postupku?

Osoba kojoj je naslijedstvo pripalo ili joj je ustupljeno.

? Tko ne plaća porez na naslijedstva i darove?

1. Bračni drug, krvni srodnici u ravnoj liniji, te posvojenici i posvojitelji umrle osebe ili darovatelja.
2. Braća i sestre, njihovi potomci i zetovi i snahe ostavitelja ili darovatelja, ako su živjeli u zajedničkom kućanstvu s ostaviteljem u trenutku njegove smrti ili s darovateljem u trenutku primitka dara.

■ Zajedničkim kućanstvom smatra se zajedničko stjecanje prihoda i imovine te raspodjeljanje prihodima i imovinom što se nasljeđuje ili daruje.

3. Fizičke i pravne osobe kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daruje, odnosno daje pokretnine bez naknade radi odštete ili iz drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom.
4. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, vjerske zajednice, zaklade i fondacije, Crveni križ i druge humanitarne udruge osnovane na temelju posebnih propisa.
5. Fizičke i pravne osobe kada primaju darove (donacije) za svrhe utvrđene posebnim propisima.

Primjer br. 1

Nasljednik je prema pravomoćnom sudskom rješenju o nasljeđivanju iza svoje pokojne majke nasljedio ušteđevinu u banci u iznosu od 89.000,00 kn i stilski namještaj kojemu je tržišna vrijednost 150.000,00 kn. Nasljednik je oslobođen plaćanja poreza na nasljeđstva i darove jer je s ostaviteljicom bio u krvnom srodstvu u ravnoj liniji.

Primjer br. 2

Nasljednik je prema pravomoćnom sudskom rješenju o nasljeđivanju iza svog pokojnog djeda nasljedio ušteđevinu u banci u iznosu od 74.377,00 kn. Nasljednik je oslobođen plaćanja poreza na nasljeđstva i darove jer je s ostaviteljem bio u krvnom srodstvu u ravnoj liniji.

Primjer br. 3

Darovatelj je Hrvatskom Crvenom križu darovao 10.000,00 kn i razne pokretnine čija je tržišna vrijednost 75.500,00 kn. Daroprimatelj je oslobođen od plaćanja poreza na nasljeđstva i darove, jer je Crveni križ oslobođen plaćanja poreza na nasljeđstva i darove.

? Kad nastaje obveza poreza na nasljeđstva i darove?

1. U trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju.
2. U trenutku pravomoćnosti odluke državnog tijela ili suda.
3. U trenutku sklapanja ugovora o darovanju (potpisivanja ugovora od darovatelja i daroprimatelja).
4. U trenutku primitka dara, ako nije zaključen ugovor o darovanju.

? Kad i gdje se poreznu obvezu mora prijaviti?

Nasljednici i daroprimatelji dužni su u roku 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, ili odluke tijela državne uprave, ili sudske odluke, ili od dana sklapanja ugovora o darovanju, ili primitka dara, nadležnom poreznom tijelu prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu (fizičke osobe) ili sjedištu (pravne osobe) dostaviti pravomoćno rješenje o nasljeđivanju, odnosno odluku tijela državne uprave ili suda, ili ugovor o darovanju, ili samo prijavu, ako ugovor o darovanju nije zaključen u pisanim oblicima.

Uz prijavu se mora podnijeti ugovor o darovanju ili drugi ugovor, odnosno sudsku odluku ili odluku tijela državne uprave. Na zahtjev poreznog tijela porezni obveznik mora dostaviti i druge podatke potrebne za utvrđivanje poreza.

? Koje je nadležno porezno tijelo?

1. Jedinica područne (regionalne) samouprave (županija) na čijem je području prebivalište ili uobičajeno boravište poreznog obveznika fizičke osobe, ili sjedište poreznog obveznika pravne osobe, ili

2. Ispostava Porezne uprave, ako je predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave (županije) svojom odlukom te poslove prenijelo na Poreznu upravu.

Obveznici prijavljivanja porezne obveze	Mjesto prijave porezne obveze	Rok za prijavu porezne obveze
Nasljednici i daroprimatelji fizičke osobe	Porezno tijelo nadležno prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe	30 dana od dana: - pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, - odluke tijela državne uprave ili suda, - sklapanja ugovora o darovanju - primitka dara, ako nije zaključen pisani ugovor o darovanju
Nasljednici i daroprimatelji pravne osobe	Porezno tijelo nadležno prema sjedištu pravne osobe	

?

Mora li se prijaviti nastanak porezne obveze i u slučaju kad stjecatelj ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza?

Stjecatelj nasljeđstva koji ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza dužan je prijaviti nastanak porezne obveze u roku 30 dana od dana sklapanja pravnog posla, pravomoćne sudske odluke ili odluke tijela državne uprave, ili ugovora o darovanju. Nakon toga nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje o oslobođenju plaćanja poreza na nasljeđstva i darove.

?

Što je osnovica poreza na nasljeđstva i darove?

Svota gotova novca (gotovina) i tržišna vrijednost finansijske i druge imovine na dan utvrđivanja porezne obveze, i to nakon odbitka dugova i troškova što se odnose na imovinu na koju se plaća taj porez.

?

Tko obračunava poreznu osnovicu?

Nadležno porezno tijelo prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika fizičke osobe, odnosno prema sjedištu poreznog obveznika pravne osobe.

?

Što je osnovica kod nasljeđivanja oročenih novčanih sredstava i kod tzv. „stare devizne štednje“?

Vrijednost naslijedene imovine umanjena za dugove i troškove u svezi s imovinom na koju se plaća porez na nasljeđstva i darove.

?

Po kojoj se stopi plaća porez na nasljeđstva i darove?

Po stopi do 5%, s time da je u županijskoj nadležnosti propisivanje visine porezne stope na svome području (od 0% - 5%).

I U svim županijama je propisana stopa poreza na nasljeđstva i darove od 5%.

?

Kad se porez na nasljeđstva i darove mora platiti?

U roku 15 dana od dana kad je rješenje o utvrđivanju tog poreza postalo konačno (vidi poglavlje 5.).

? Je li raskid darovnog ugovora između istih osoba novi pravni posao o prijenosu vlasništva?

Raskid ugovora između istih osoba nije novi pravni posao o prijenosu vlasništva, nego je samo pravna posljedica vraćanja onoga što se primilo na temelju raskinutog ugovora.

? Što ako se rješenje o nasljeđivanju ili odluka tijela državne uprave ili suda ili ugovor o darovanju ne prijave, ili ako se ne prijave pravodobno?

U tim se slučajevima poreznu osnovicu obračunava prema tržišnoj vrijednosti nasljeđene ili na dar primljene imovine na dan prijavljivanja ili otkrivanja porezne obvezе.

? Kako se određuje tržišnu vrijednost nasljeđene i darovane pokretnine?

Nadležno porezno tijelo procjenjuje tržišnu vrijednost pokretnine i o utvrđenim činjenicama sastavlja zapisnik. Vlasnik ili posjednik pokretnine dužan je poreznom tijelu omogućiti nesmetani rad. Porezni obveznik je dužan prisustvovati postupku procjene, te na kraju kao stranka potpisati zapisnik.

? Može li porezni obveznik podnijeti žalbu na rješenje?

Porezni obveznik ima pravo podnijeti žalbu protiv poreznog rješenja kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa, i to ako rješenje nije konačno i pravomoćno (vidi poglavlje 5).

? Na koji se račun taj porez plaća?

Na račun za redovno poslovanje županijskog proračuna ili Grada Zagreba, i to prema mjestu sjedišta poreznog obveznika pravne osobe ili prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika fizičke osobe.

■ Upisuje se račun za redovno poslovanje proračuna županije ili Grada Zagreba

■ Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenki)

Hiljasti ☐ PRIJENOS ☒ NALOG ZA PLAĆANJE ☐ UPLATA ☒ ISPLATA	
Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje	
IZNOS kn	
Platitelj: naziv (ime) i adresa	Model: _____ Broj računa platitelja: _____
Poživ na broj zaduženja: _____	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	
Račun za redovno poslovanje proračuna Županije ili Grada Zagreba	
Model: 68	Broj računa primatelja: XXXXXX - XXXXXXXXXXXX
Poživ na broj odobrenja: 1 3 0 9 - XXXXXXXXXXXX	
Statističko obilježje: _____ Šifra opisa plaćanja: _____ Opis plaćanja: _____	
Porez na nasljeđstva i darove	
Datum valute/uplate/isplate: _____	Ovjera nalogodavca: _____
Datum podnošenja: _____	
Potpis primatelja: _____	
Ovjera banke: _____	

Obj: HUB-01-4-NR

? Čiji je prihod naplaćeni porez na nasljeđstva i darove?

Županije, ili Grada Zagreba, prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu ili sjedištu nasljednika ili daroprimatelja.

? Jesu li propisane prekršajne odredbe za neprijavljivanje i neplaćanje poreznih obveza?

Jesu, i to Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Općim poreznim zakonom.

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Zakonu o finančiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave?

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Nedostavljanje podataka za utvrđivanje poreza na nasljedstva i darove	Pravna ili fizička osoba	500,00 do 25.000,00
	Odgovorna osoba u pravnoj osobi	1.000,00 do 10.000,00

? Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Općem poreznom zakonu?

Općim poreznim zakonom propisane su novčane kazne za prekršaje što su prikazani u poglavljiju 2.

Primjer br. 4

Darovatelj je daroprimatelju darovao 5.000,00 kn i stroj čija je tržišna vrijednost 17.000,00 kn. Ugovor o darovanju je ovjerovan kod javnog bilježnika. Darovatelj nije u sustavu PDV-a i prilikom nabave stroja nije koristio pravo na odbitak pretporeza.

- Daroprimatelj je ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu prijavio nastanak porezne obveze i dostavio ugovor o darovanju u propisanom roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.
- Nadležna ispostava Porezne uprave je daroprimatelju na primljenu gotovinu rješenjem utvrdila porez na nasljedstva i darove ($5.000,00 \text{ kn} \times 5\% = 250,00 \text{ kn}$), a po osnovi darovanja stroja ne postoji obveza poreza na nasljedstva i darove jer je njegova tržišna vrijednost manja od 50.000,00 kuna.
- Daroprimatelj je dužan platiti porez na nasljedstva i darove u roku 15 dana od primitka rješenja.

Primjer br. 5

Porezni obveznik je od svog pokojnog brata naslijedio tzv. „staru deviznu štednju“ s kojom nije u mogućnosti raspolaaganja, čija je protuvrijednost u trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju bila 427.860,77 kn.

- Nadležna ispostava Porezne uprave prema prebivalištu poreznog obveznika rješenjem utvrđuje poreznu osnovicu u visini kunске protuvrijednosti „stare devizne štednje“ u trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju ($427.860,77 \text{ kn} \times 5\% = 21.393,04 \text{ kn}$).
- Porezni obveznik je dužan platiti porez na nasljedstva i darove u roku 15 dana od primitka rješenja.

Primjer br. 6

Darovatelj je 14. prosinca 2009. godine darovao daroprimateлу vrijednosne papire u tržišnoj vrijednosti od 48.690,00 kn, ali daroprimatelj to darovanje nije prijavio Poreznoj upravi. Nadležna ispostava Porezne uprave je 9. veljače 2010. godine daroprimatelj rješenjem utvrdila porez na nasljestva i darove, i to na poreznu osnovicu od 54.320,00 kn, što je tržišna vrijednost vrijednosnih papira na dan otkrivanja porezne obveze. Porezna obveza je 2.716,00 kn ($54.320,00 \text{ kn} \times 5\%$).

- Porezni obveznik je dužan platiti porez na nasljestva i darove u roku 15 dana od primitka rješenja.

Primjer br. 7

Otar daruje sinu osobni automobil (prvi nasljeni red prema propisima o nasljeđivanju). On nije obveznik PDV-a i prilikom kupnje osobnog automobila nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Za darovanje nema obveze plaćanja posebnog poreza na promet jer posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova ne plaća daroprimatelj koji je u odnosu prema darovatelju u prvom nasljenom redu. Daroprimatelj je kao darovateljev sin oslobođen i od plaćanja poreza na nasljestva i darove jer je u odnosu na darovatelja krvni srodnik u ravnoj liniji.

Primjer br. 8

Suprug daruje svojoj supruzi rabljeni osobni automobil čija je tržišna vrijednost 230.000,00 kn. On nije obveznik PDV-a i prilikom kupnje osobnog automobila nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Njegova supruga je kao daroprimatelj oslobođena plaćanja posebnog poreza na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova, jer je u odnosu na darovatelja u prvom nasljenom redu. Daroprimateljica je kao darovateljeva supruga oslobođena i od plaćanja poreza na nasljestva i darove.

3.2 Posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova

? Tko je porezni obveznik tog posebnog poreza?

Pravna i fizička osoba stjecatelj u tuzemstvu upotrebljavanog osobnog automobila, motocikla, plovila i zrakoplova ako ostavitelj ili darovatelj prilikom nabave nije koristio pravo na odbitak pretporeza.

- Ako je ostavitelj ili darovatelj prilikom nabave u tuzemstvu upotrebljavanog osobnog automobila, motocikla, plovila i zrakoplova koristio pravo na odbitak pretporeza tada se na tu isporuku plaća PDV (vidi poglavlje 4.).

? Tko je oslobođen od plaćanja ovog posebnog poreza?

Na kupnju i stjecanje upotrebljavnih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova posebni porez ne plaćaju:

1. **Diplomatska i konzularna predstavništva** na osnovi uzajamnosti,
2. **Daroprimatelj** koji je u odnosu prema darovatelju u prvom nasljeđnom redu (daroprimatelevi potomci i bračni drug), i
3. **Nasljeđnik** koji je u odnosu prema ostavitelju u prvom nasljeđnom redu (ostaviteljevi potomci i bračni drug).

? Nasljeđni redovi prema Zakonu o nasljeđivanju:

1. nasljeđni red	Ostaviteljevi potomci i bračni drug
2. nasljeđni red	- Ostaviteljevi roditelji - Ostaviteljeva braća i sestre i njihovi potomci
3. nasljeđni red	Ostaviteljevi djedovi i bake
4. nasljeđni red	Ostaviteljevi pradjedovi i prabake
Ostali nasljeđni redovi	- Ostali predci - Ošasna ostavina

? Kad nastaje porezna obveza?

U trenutku stjecanja upotrebljavnih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova.

? U kojem se roku mora prijaviti nastanak porezne obveze?

Porezni obveznik mora u roku 15 dana od dana stjecanja upotrebljavnih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova prijaviti nastanak porezne obveze.

? Kome se prijavljuje nastanak porezne obveze?

Ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema sjedištu pravne osobe, ili prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe.

? Što je porezna osnovica?

Tržišna vrijednost upotrebljavnih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova u trenutku nastanka porezne obveze, to jest u trenutku stjecanja upotrebljavnih osobnih automobila, plovila i zrakoplova.

? Kako se utvrđuje tržišnu vrijednost?

1. Na temelju isprava o stjecanju, ili
2. procjenom, ako Porezna uprava utvrdi da porezna osnovica nije realno iskazana.

? Po kojoj se stopi plaća posebni porez na promet upotrebljavnih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova?

Po stopi od 5%.

?

Kad se taj posebni porez mora platiti?

U roku 15 dana od dana stjecanja upotrebljavanih osobnih automobila, motocikla, plovila i zrakoplova.

?

Na koji se račun uplaćuje dužnu svotu poreza?

Na račun državnog proračuna.

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenki)

Bezgotovinsko plaćanje		ili		Gotovinsko plaćanje	
Hitnost		PRIJENOS		NALOG ZA PLAĆANJE UPPLATA	
IZNOS kn					
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa platitelja			
Državni proračun Republike Hrvatske	68	1001005 – 1863000160			
Poziv na broj zaduženja	Poziv na broj odobrenja	1015 – XXXXXXXXXXXX			
Statističko obilježje	Šifra opisa plaćanja	Opis plaćanja			
Datum valute/ispiske	Ovjera nalogodavca	Ovjera banke			
Datum podnošenja					
Potpis primatelja					

?

Može li se registrirati upotrebljavani osobni automobil ili drugo motorno vozilo, plovilo i zrakoplov, a da prethodno nije plaćen posebni porez?

Bez dokaza o plaćenom posebnom porezu na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova ne može se obaviti registracija.

?

Jesu li propisane prekršajne odredbe za neprijavljanje i neplaćanje poreznih obveza?

Jesu, i to Zakonom o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove i Općim poreznim zakonom.

?

Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Zakonu o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove?

Tim su Zakonom propisane sljedeće novčane kazne:

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neprijavljanje nastanka porezne obveze	Porezni obveznik	500,00 kuna do 20% porezne osnovice
Neplaćanja posebnog poreza na promet	Porezni obveznik	500,00 kuna do 20% porezne osnovice

?

Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne prema Općem poreznom zakonu?

Općim poreznim zakonom propisane su novčane kazne za prekršaje što su prikazane u poglavljju 2.

Primjer br. 1

Otac daruje sinu rabljeni osobni automobil čija je tržišna vrijednost 135.000,00 kn, a prilikom kupnje nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Dijete je kao daroprimatelj oslobođeno plaćanja posebnog poreza na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova, jer je prema darovatelju u prvom naslijednom redu.

- Daroprimatelj je oslobođen i od plaćanja poreza na naslijedstva i darove s obzirom da je u odnosu na darovatelja krvni srodnik u ravnoj liniji.

Primjer br. 2

Sin daruje ocu rabljeni osobni automobil za koji prilikom kupnje nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Tržišna vrijednost automobila je 70.000,00 kn. Prema propisima o naslijđivanju daroprimatelj je u odnosu na darovatelja u drugom naslijednom redu, tako da se na darovanje plaća posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova.

- Daroprimatelj (otac) prijavljuje ugovor o darovanju po kojemu stječe automobil ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svom prebivalištu u zakonskom roku (unutar 15 dana od dana primanja dara).
- Nadležna ispostava Porezne uprave obračunava posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova prema podacima iz prijave u iznosu od 3.500,00 kn (70.000,00 kn x 5%).
- Daroprimatelj (porezni obveznik) dužan je platiti porez na naslijedstva i darove u roku 15 dana od primitka rješenja.

- Daroprimatelj je oslobođen od plaćanja poreza na naslijedstva i darove s obzirom da je u odnosu na darovatelja krvni srodnik u ravnoj liniji.

Primjer br. 3

Iza ostaviteljeve smrti njegova sestra je naslijedila jedrilicu čija je tržišna vrijednost 150.000,00 kn. Ostavitelj prilikom kupnje jedrilice nije koristio pravo na odbitak pretporeza. S obzirom da je prema propisima o naslijđivanju naslijednica u odnosu na ostavitelja u drugom naslijednom redu riječ je o stjecanju na koje se plaća posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplove.

- Naslijednica prijavljuje stjecanje naslijedstva ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svom prebivalištu u zakonskom roku (unutar 15 dana od dana pravomoćnosti sudskog rješenja o naslijđivanju).
- Nadležna ispostava Porezne uprave obračunava posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova prema podacima iz prijave u svoti od 7.500,00 kn (150.000,00 kn x 5%).
- Naslijednica (porezna obveznica) je dužna platiti posebni porez na promet upotrebljavanih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplove u roku 15 dana od primitka rješenja.

- Nasljednica je obveznica i poreza na naslijedstva i darove. Nadležna Ispostava Porezne uprave obračunava porez na naslijedstva i darove prema podacima iz prijave u svoti od 7.500,00 kn (150.000,00 kn x 5%). Nasljednica je dužna platiti porez na naslijedstva i darove u roku 15 dana od primitka rješenja.

Primjer br. 4

Suprug daruje svojoj supruzi rabljeni osobni automobil čija je tržišna vrijednost 75.000,00 kn za koji prilikom kupnje nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Njegova supruga je kao daroprimatelj oslobođena plaćanja posebnog poreza na promet upotrebljavnih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova, jer je u odnosu na darovatelja u prvom naslijednom redu.

- Daroprimateljica je kao darovateljeva supruga oslobođena i od plaćanja poreza na naslijedstva i darove.

Primjer br. 5

Građanin daruje prijateljici upotrebljavani osobni automobil čija je tržišna vrijednost 27.000,00 kn. On nije obveznik PDV-a i prilikom kupnje osobnog automobila nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Porezna obveznica je u propisanom roku od 15 dana od dana stjecanja vozila prijavila nastanak porezne obveze ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu. Nadležna ispostava Porezne uprave je poreznu osnovicu utvrdila procjenom, jer je cijena automobila u ugovoru o darovanju bila niža od tržišne.

- Poreznoj obveznici je rješenjem utvrđena porezna obveza posebnog poreza na promet upotrebljavnih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova u svoti od 1.350,00 kn (27.000,00 kn x 5%)
- Porezna obveznica je dužna platiti posebni porez na upotrebljavane osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove u roku 15 dana od primitka rješenja.

- Ne postoji obveza poreza na naslijedstva i darove jer je tržišna vrijednost darovanog automobila manja od 50.000,00 kn.

Primjer br. 6

Iza ostaviteljeve smrti njegova kćerka je naslijedila jedrilicu kojoj je tržišna vrijednost 350.000,00 kn. Ostavitelj prilikom kupnje jedrilice nije koristio pravo na odbitak pretporeza. Ne postoji obveza plaćanja posebnog poreza na promet, jer porez na promet upotrebljavnih osobnih automobila, ostalih motornih vozila, plovila i zrakoplova ne plaćaju nasljednici koji su u odnosu na ostavitelju u prvom naslijednom redu (ostaviteljevi potomci i bračni drug).

- Daroprimateljica je kao ostaviteljeva kćerka oslobođena i od plaćanja poreza na naslijedstva i darove, jer je u odnosu na ostavitelja krvni srodnik u ravnoj liniji.

4. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

■ **Tko je obveznik plaćanja PDV-a po osnovi nasljeđivanja ili darovanja nekretnina?**

Nasljednik ili darovatelj nekretnine i pokretnine ako je ostavitelj ili darovatelj poduzetnik u sustavu PDV-a koji je prilikom nabave nekretnine koristio pravo na odbitak pretporeza.

■ **Koja je porezna osnovica?**

Tržišna vrijednost nasljeđene ili darovane nekretnine i pokretnine.

■ **Po kojoj se stopi plaća PDV?**

Po stopi od 23%.

■ **Što je to razdoblje oporezivanja, a što je obračunsko razdoblje prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost?**

Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslova jednim dijelom kalendarske godine, tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu.

■ Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 300.000,00 kuna, obračunska razdoblja su od 1. do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovaj se poduzetnik može prijaviti Poreznoj upravi za podnošenje porezne prijave za razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

■ **Kako obveznik poreza na dobit u obračunskom razdoblju utvrđuje obvezu PDV-a?**

Obvezu PDV-a ili pravo na povrat PDV-a (uplata ili povrat) obveznik poreza na dobit utvrđuje mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu na sljedeći način:

- + obračunani PDV prema izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge u obračunskom razdoblju
- iskazani pretporez na ulaznim računima za primljene isporuke dobara i usluga u tom obračunskom razdoblju.

■ **Kako obveznik poreza na dohodak u obračunskom razdoblju utvrđuje obvezu PDV-a?**

Obveznik poreza na dohodak obvezu PDV-a ili pravo na povrat PDV-a (uplata ili povrat) utvrđuje mjesečno, tromjesečno ili po konačnom obračunu na sljedeći način:

- + obračunani PDV prema primljenim (naplaćenim) naknadama za izdane račune po isporučenim dobrima i obavljenim uslugama u obračunskom razdoblju
- iskazani i plaćeni pretporez po ulaznim računima za primljene isporuke dobara i usluga u tom obračunskom razdoblju.

?

Što je to pretporez?

To je iznos PDV-a:

- ➔ što je iskazan na računima za isporuke dobara ili usluga što su ih drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku u poduzetničke svrhe,
- ➔ što je obračunala i naplatila carinarnica pri uvozu,
- ➔ što je platio domaći poduzetnik kojemu je uslugu oporezivu u tuzemstvu obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu.

?

Što je osnova za odbitak pretporeza?

Pretporez se može odbiti od porezne osnovice na temelju:

1. računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,
2. uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu dobara,
3. dokaza o uplati PDV-a što ga je platio domaći poduzetnik kojemu je uslugu oporezivu u tuzemstvu obavio inozemni poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu i za što mu je ispostavio račun.

- Porezni obveznik ne može odbiti 70% pretporeza obračunatog za obavljene mu isporuke dobara, usluge ili pri uvozu dobara što služe za reprezentaciju u vezi s ugošćivanjem i darivanjem poslovnih partnera.
- Porezni obveznik ne može odbiti niti 30% pretporeza obračunatog za obavljene mu isporuke, uvoz ili najam osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz te isporuke dobara, obavljene usluge ili uvoz dobara u vezi s njihovom nabavom, njenom ili korištenjem. Nije dopušten odbitak pretporeza za nabavu osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koji se odnosi na iznos iznad 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti po jednom sredstvu. Iznimno, ove se odredbe ne primjenjuje kad se radi o osobnim automobilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz te isporukama dobara i obavljenim uslugama u vezi s njima, što se koriste za obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, prijevoz umrlih, iznajmljivanje te za daljnju prodaju.
- Porezni obveznici koji su osobne automobile ili druga sredstva za osobni prijevoz poduzetnika, poslovodnih, rukovodnih i drugih zaposlenih nabavili do 31. prosinca 2009. godine i koristili pravo na odbitak pretporeza, te obračunavali i plaćali PDV na 30% iznosa troška amortizacije za iznos do 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti tih sredstava, odnosno na 100% iznosa troška amortizacije za iznos koji prelazi 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti, obvezni su i dalje obračunavati i plaćati PDV na vlastitu potrošnju na 30% odnosno 100% iznosa troška amortizacije do isteka amortizacijskog vijeka odnosno trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način ili uništenja tih sredstava.

?

Koji su propisani obrasci i kojemu se roku podnose?

Propisani obrasci i rokovi u kojima se moraju podnijeti prikazani su u tablici:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Rok za podnošenje obrasca
P-PDV 1 – prijava u registar obveznika PDV-a	Porezni obveznik	⌚ Prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti koja podliježe oporezivanju ⌚ poduzetnici koji su u protekljoj godini obavili oporezive isporuke iznad 85.000,00 kn najkasnije do 15. siječnja tekuće godine
PDV – prijava poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik	⌚ do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo obračunsko razdoblje (mjesečno ili trojmesечно obračunsko razdoblje)
PDV-K – prijava konačnog obračuna poreza	Obveznik poreza na dohodak	⌚ do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu
	Obveznik poreza na dobit	⌚ do kraja travnja tekuće godine za prethodnu godinu
	Porezni obveznik koji je prestao poslovati	⌚ 3 mjeseca od dana prestanka poslovanja

?

Koje su propisane knjige i evidencije?

Naziv obrasca

- ✍ Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga
- ✍ Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za primljene predujmove
- ✍ Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge
- ✍ Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za dane predujmove
- ✍ Posebne evidencije za uvezena dobra
- ✍ Posebne evidencije za plaćeni PDV na usluge inozemnih poduzetnika

- Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnove, odnosno poreza i pretporeza, nije obvezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.
- Ako porezni obveznik u računu ima prolazne stavke onda u knjigama I-RA i U-RA može dodati nove stupce u kojima će te stavke evidentirati.

?

Mora li se za isporučena dobra i obavljene usluge ispostaviti račun?

Porezni obveznik mora za isporučena dobra i obavljene usluge ispostaviti pisani račun najmanje u dva primjerka od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

- 👉 Za finansijske usluge što su oslobođene plaćanja PDV-a račun se može ispostaviti elektroničkim putem.

Vrsta računa	Obveznik izdavanja računa
R-1	Obveznik poreza na dobit koji PDV plaća prema izdanim računima za obavljenu isporuku dobara ili usluga
R-2	Obveznik poreza na dohodak koji PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama za obavljenu isporuku dobara ili usluga

?

Koje podatke račun mora sadržavati?

Račun mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
- ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja), te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
- količinu i uobičajeni trgovачki naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika kojemu su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
- nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga
- svotu naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga razvrstane po poreznoj stopi,
- svotu PDV-a razvrstanu po poreznoj stopi,
- zbrojenu svotu naknade i PDV-a.

?

Na koji se račun i u kojem roku PDV uplaćuje?

PDV se uplaćuje u korist računa državnog proračuna.

Hitnost		PRIJENOS	NALOG ZA PLAĆANJE	UPLATA	ISPLATA
		Bezgotovinsko plaćanje			
		ili			
		Gotovinsko plaćanje			
Broj računa platitelja					
Model					
Poziv na broj zaduženja					
IZNOS		kn			
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa					
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa					
Državni proračun Republike Hrvatske		Model	Broj računa primatelja		
		68	1001005 – 1863000160		
		Poziv na broj odobrenja			
		X X X X – X X X X X X X X X X X X			
Porez na dodanu vrijednost					
Statističko obilježje		Šifra opisa plaćanja	Opis plaćanja		
Datum valute/uplate/isplate		Ovjera nalogodavca			Ovjera banke
Datum podnošenja					
Potpis primatelja					
Ovač-HUB -1-AH					

Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj porezognog obveznika (11 znamenki)

Upisuje se brojčanu oznaku vrste PDV-a	Vrsta poreza na dodanu vrijednost	Krajnji rok za uplatu poreza
1201	Porez na dodanu vrijednost	- do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo obračunsko razdoblje (mjesečno ili tromjesečno obračunsko razdoblje
1228	Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poduzetnika	- za proteklo godišnje obračunsko razdoblje obveznici poreza na dohodak do kraja veljače tekuće godine, a obveznici poreza na dobit do kraja travnja tekuće godine za prethodnu godinu

?

Što se smatra prekršajem i kolike su novčane kazne?

Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost propisane su sljedeće novčane kazne:

Vrsta prekršaja	Prekršitelj	Visina kazne (u kunama)
Neiskazivanje u računu svih propisanih podataka, neisticanje obavijesti o obvezi izdavanja i uzimanja računa, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijave PDV-a, nepodnošenje ili nepodnošenje u propisanom roku prijave konačnog obračuna PDV-a, neuplaćivanje PDV-a na propisani račun, neosiguravanje podataka u svom knjigovodstvu za obračun i uplatu PDV-a, kao i o obračunanim i uplaćenom porezu neobavljanje popisa izdanih a nenaplaćenih računa, nedostavljanje ili nedostavljanje u propisanom roku popisne liste, neponištavanje obračuna poreza na promet proizvoda i usluga ili neobračunavanje PDV-a, neobračunavanje i neizdavanje računa za obavljene isporuke dobara i usluga	Porezni obveznik	1.000,00 do 200.000,00
Neprijavljanje Poreznoj upravi podataka o sebi i inozemnim poduzetnicima koje zastupa i neplaćanje poreza za koje je jamčio	Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe	500,00 do 10.000,00
Netočno utvrđivanje porezne osnovice, korištenje poreznih oslobođenja suprotno odredbama Zakona, neizdavanje računa, neiskazivanje preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način isporuka dobara i usluga kad se te isporuke naplaćuje gotovinom, neobračunavanje i netočno obračunavanje PDV-a, neobračunavanje i neplaćanje dužnog iznosa PDV-a ili neplaćanje dužnog iznosa PDV-a u propisanom roku, odbitak pretporeza koji se po Zakonu ne može odbiti, nečuvanje dokumentacije u propisanom razdoblju, neizvješćivanje u roku za predaju prve prijave PDV-a o početku primjene postupka oporezivanja marže, nedopuštanje nadzora nadležnim tijelima ili nedozvoljavanje uvida u dokumentacije i knjige o primljenim i izdanim računima za isporučena dobra i obavljene usluge, neobavljanje popisa zaliha roba u trgovini i ugostiteljstvu ¹ ,	Porezni zastupnik Odgovorna osoba poreznog zastupnika pravne osobe	1.000,00 do 200.000,00 500,00 do 10.000,00
i Za nabrojane prekršaje učinjene u povratu u roku od dvije godine nadležno tijelo koje provodi prekršajni postupak može izreći uz novčanu kaznu i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja djelatnosti u vremenu od jedne do tri godine.	Porezni obveznik Odgovorna osoba poreznog obveznika pravne osobe	2.000,00 do 500.000,00 1.000,00 do 20.000,00

¹ Ako se tijekom nadzora utvrdi da porezni obveznik koji plaća porez prema izdanim računima ne vodi knjigu primljenih (ulaznih) i izdanih (izlaznih) računa i u svome knjigovodstvu ne osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, i zbog toga nije moguće utvrditi obvezu PDV-a, porezni obveznik će se kaznit u visini tržišne vrijednosti zatečenih dobara bez dokumentacije o nabavi.

5. Žalba, preplata i zastara

?

Može li porezni obveznik podnijeti žalbu na rješenje, ako nije zadovoljan izrekom?

Svaka osoba o čijim se pravima ili obvezama odlučivalo u prvostupanjskom poreznom postupku (porezni obveznik), kao i svaka osoba koja za to ima pravni interes (porezni jamci, državni odvjetnik, pučki pravobranitelj, državna tijela, i drugi) ima pravo podnijeti žalbu protiv poreznog rješenja kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa, a koje nije konačno i pravomoćno.

■ Konačnost rješenja

Rješenje je u upravnom postupku konačno istekom roka za žalbu ako žalba nije izjavljena, danom dostave rješenja stranci ako žalba nije dopuštena, danom dostave stranci rješenja drugog stupnja kojim je žalba odbijena.

■ Pravomoćnost rješenja

Rješenje kojim je stranka stekla neko pravo ili kojim su stranci određene obveze u upravnom postupku pravomoćno je kad se protiv njega ne može izjaviti žalba niti pokrenuti upravni spor.

■ Izvršnost rješenja

Prvostupansko rješenje postaje izvršno nakon isteka roka za žalbu ako žalba nije izjavljena, dostavom rješenja stranci ako žalba nije dopuštena, dostavom rješenja stranci ako žalba ne odgađa izvršenje, dostavom rješenja stranci kojim se žalba odbacuje ili odbija. *Drugostupansko rješenje* kojim je izmijenjeno prvostupansko rješenje postaje izvršno kad se dostavi stranci.

Žalbu se može podnijeti i kada žalitelj istakne kako o njegovu zahtjevu za donošenjem poreznog akta nije donesena odluka u propisanom roku. Kad službena osoba utvrdi da ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti o tome obavještava podnositelja zahtjeva što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke, odnosno obavijesti.

?

Kome se žalba podnosi?

Nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu, a predaje se prvostupanjskom poreznom tijelu (ispustiti ili područnom uredu Porezne uprave koje je donijelo rješenje). Žalbu se podnosi neposredno ili preporučeno putem pošte, ili se izjavljuju u zapisnik prvostupanjskom poreznom tijelu.

■ U žalbi se mora navesti ime i prezime žalitelja, porezni akt protiv kojega se podnosi žalba i žalbene razloge zbog kojih se zahtjeva poništenje, izmjena ili ukidanje tog poreznog akta, te dokaze kojima se žalba obrazlaže. Žalitelj mora žalbu potpisati.

?

Koji je krajnji rok za podnošenje žalbe?

30 dana od dana primitka poreznog akta, osim ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

■ Žalbu što je podnesena u roku, a predana je nenasležnom tijelu, ne može se odbaciti kao nepravodobnu.

? Kakvi su pravni učinci žalbe?

Žalba odgađa izvršenje pobijanoga rješenja do donošenja rješenja o žalbi. Iznimno, žalba ne odgađa izvršenje pobijanoga poreznog akta koji je donesen u skraćenom postupku.

■ Porezno tijelo može riješiti stvar neposredno po skraćenom postupku bez saslušanja stranke u sljedećim slučajevima:

1. Kad porezni obveznik u poreznoj prijavi navodi činjenice ili podnosi dokaze na podlozi kojih se utvrđuje stanje stvari, ili ako se to stanje može utvrditi na podlozi općepoznatih činjenica ili činjenica koje su poreznom tijelu poznate,
2. Kad se stanje stvari može utvrditi na temelju podataka iz službenih evidencija kojima porezno tijelo raspolaže, a nije potrebno posebno saslušanje stranke radi zaštite njezinih prava, odnosno pravnih interesa.

? Je li Porezna uprava dužna poreznom obvezniku omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima što su bitne za donošenje rješenja?

Da, to je zakonska dužnost Porezne uprave, a o poreznom obvezniku ovisi hoće li to pravo iskoristiti.

? Kad je to Porezna uprava dužna učiniti?

Tijekom poreznog postupka, i to prije donošenja rješenja u kojem se utvrđuju prava i obveze poreznog obveznika.

? Do kada podnositelj žalbe može odustati od žalbe?

Do donošenja rješenja o žalbi.

■ Odustankom žalbe ne gubi se pravo na ponovnu žalbu ako žalbeni rok nije istekao.

? U kojem roku mora Porezna uprava donijeti i stranci dostaviti rješenje o žalbi?

U pravilu u roku dva mjeseca, računajući od dana predaje žalbe.

? Može li se podnijeti žalbu protiv rješenja o odbacivanju žalbe?

Takva je žalba dopuštena.

? Kako prvostupansko tijelo postupa po žalbi?

Prvostupansko porezno tijelo je dužno utvrditi je li žalba dopuštena i je li podnesena od ovlaštene osobe u propisanom roku.

■ Ako žalba nije dopuštena, ako nije podnijeta od ovlaštene osobe, ili ako nije podnesena u propisanom roku prvostupansko porezno tijelo je dužno takvu žalbu odbaciti.

Primjer br. 1

Porezna obveznica, koja je nekretninu stekla naslijđivanjem, u propisanom roku je prijavila nastanak porezne obveze ispostavi Porezne uprave prema mjestu gdje je nekretnina. Ispostava Porezne uprave je poreznu osnovicu utvrdila procjenom. Tržišna vrijednost nekretnine je procijenjena na 250.000,00 kn.

Poreznoj obveznici je rješenjem utvrđena porezna obveza od 12.500,00 kn (250.000,00 kn x 5%). Ona je uložila žalbu unutar dozvoljenog roka od 30 dana od dana primitka rješenja. Žalba odgađa naplatu poreznog duga jer Porezna uprava nije po skraćenom postupku utvrdila poreznu obvezu.

Primjer br. 2

Porezni obveznik je nekretninu stekao darovanjem. U ugovoru o darovanju je navedeno da je cijena nekretnine 110.000,00 kn. Porezni obveznik je u propisanom roku prijavio nastanak porezne obveze ispostavi Porezne uprave prema mjestu gdje je nekretnina. Ispostava Porezne uprave je poreznu osnovicu utvrdila prema podacima iz ugovora o darovanju. Poreznom obvezniku je rješenjem utvrđena porezna obveza od 5.500,00 kn (110.000,00 kn x 5%). On je uložio žalbu unutar dozvoljenog roka od 30 dana od dana primitka rješenja, jer smatra da je trebao biti oslobođen od plaćanja poreza na promet nekretnina. Žalba ne odgađa naplatu poreznog duga jer je Porezna uprava po skraćenom postupku utvrdila poreznu obvezu.

? Kad stranka može predložiti obnovu poreznog postupka?

Kad je postupak okončan rješenjem ili zaključkom, a protiv njih u upravnom postupku nema redovnog pravnog lijeka, to jest više se ne može uložiti žalbu. Obnovu postupka može se zatražiti iz sljedećih razloga u narednim rokovima:

Razlog za obnovu postupka	Rok u kojem se obnova postupka može pokrenuti	Rok za obnovu postupka
Rješenje je doneseno na temelju lažne isprave ili lažnog iskaza svjedoka ili vještaka ili je posljedica kakvog kaznenog djela	bez vremenskog ograničenja	30 dana od dana saznanja za razloge obnove ili od kad je stečena mogućnost upotrebe novih dokaza
Rješenje se temelji na presudi donesenoj u sudskom postupku, a ta je presuda pravomoćno ukinuta	bez vremenskog ograničenja	
Rješenje se temelji na prethodnom pitanju, a nadležni sud ili javnopravno tijelo o tom je pitanju kasnije odlučilo u bitnim točkama drukčije	bez vremenskog ograničenja	
Saznanje novih činjenica, ili stjecanje mogućnosti upotrebe novih dokaza koji bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice, ili dokazi, bili izneseni ili upotrijebljeni u prijašnjem postupku	tri godine od dana dostave rješenja stranci	30 dana od dana saznanja za razloge obnove ili od kad je stečena mogućnost upotrebe novih dokaza
Rješenje povoljno za stranku doneseno je na temelju neistinitih navoda stranke kojima je službena osoba dovedena u zabludu	tri godine od dana dostave rješenja stranci	
Rješenje je donijela osoba koja nije bila ovlaštena za njegovo donošenje ili osoba koja je moralna biti izuzeta	tri godine od dana dostave rješenja stranci	

Razlog za obnovu postupka	Rok u kojem se obnova postupka može pokrenuti	Rok za obnovu postupka
Kolegijalno tijelo, koje je donijelo rješenje, nije rješavalo u propisanom sastavu ili za rješenje nije glasovala propisana većina	tri godine od dana do-stave rješenja stranci	30 dana od dana saznanja za razloge obnove ili od kad je stečena mogućnost upotrebe novih dokaza
Osobi koja je trebala sudjelovati u svojstvu stranke nije bila dana mogućnost sudjelovanja u postupku	tri godine od dana do-stave rješenja stranci	
Osobi koja je sudjelovala u postupku nije bila dana mogućnost da se služi svojim jezikom ili pismom	tri godine od dana do-stave rješenja stranci	
Stranku nije zastupao zakonski zastupnik	tri godine od dana do-stave rješenja stranci	

I Prijedlog za obnovu postupka dostavlja se poreznom tijelu koje je o predmetu rješavalo u prvom stupnju ili tijelu koje je donijelo rješenje kojim je postupak okončan. Za rješavanje prijedloga za obnovu postupka nadležno je porezno tijelo koje je donijelo rješenje kojim je postupak okončan. Prijedlog za obnovu postupka, u pravilu, ne odgađa izvršenje rješenja po kojem se obnova traži, ali nadležno porezno tijelo koje odlučuje o prijedlogu, ako smatra da će prijedlog za obnovu biti uvažen, može riješiti tako da se odgodi izvršenje dok se ne odluči o pitanju obnove postupka.

? Što ako se porez ne plati?

Ako porezni obveznik ne plati porezni dug u roku 15 dana od dana izvršnosti rješenja Porezna uprava ima ga pravo naplatiti iz njegove ukupne imovine. Zatezna kamata na svotu duga plaća se po stopi od 14 % godišnje.

? Može li se odgoditi naplata poreznog duga iz porezno-dužničkog odnosa?

Na zahtjev poreznog obveznika Porezna uprava može u cijelosti ili djelomično odgoditi naplatu poreznog duga, pod uvjetom da naplata poreznog duga na dan dospijeća predstavlja neprimjereno opterećenje ili nanosi veću gospodarsku štetu poreznom obvezniku.

I Na temelju pisanog i obrazloženog zahtjeva poreznog obveznika o odgodi naplate poreznog duga što je u nadležnosti Porezne uprave rješenjem odlučuje ravnatelj Porezne uprave. Naplata poreznog duga može se odgoditi jednokratno ili se može odboriti plaćanje poreznog duga u obrocima, ali naj dulje do 10 mjeseci. Ako se porezni obveznik ne pridržava rokova iz rješenja o odgodi plaćanja poreza Porezna uprava će ukinut rješenje o odgodi i pokrenut će postupak ovrhe.

Ako je porezni obveznik protiv drugostupanjskog rješenja podnio tužbu, odnosno pokrenuo upravni spor, porezno tijelo može iznimno odgoditi izvršenje rješenja do okončanja upravnog spora:

1. ako bi izvršenje rješenja tužitelju nanijelo teško naknadivu štetu,
2. ako odgoda nije protivna javnom interesu.

I O odgodi naplate do okončanja upravnog spora odlučuje ravnatelj Porezne uprave.

? Ima li porezni obveznik pravo na povrat svote više plaćenog ili pogrešno uplaćenog poreza?

Porezni obveznik, ili osoba od koje je naplaćen porez bez pravne osnove, ima pravo na povrat poreza i kamate na porez što su plaćeni bez pravne osnove. Na više plaćene iznose poreza obračunavaju se i plaćaju zatezne kamate u visini od 14% godišnje.

I Na plaćene poreze bez pravne osnove kamate se obračunavaju počevši s petnaestim danom od dana primitka zahtjeva za povrat, ako posebnim propisom nije uređeno drugačije. Iznimno, ako je povodom pokrenutog upravnog spora u pravomoćno dovršenom postupku rješenje (ili drugi akt o zaduženju na temelju kojega je porez plaćen) poništeno, izmijenjeno ili ukinuto tada obračunata kamata počinje teći od dana uplatе poreza.

? Hoće li se povrat obaviti ako porezni obveznik ima dospjelih dugovanja?

Povrat se neće obaviti kad Porezna uprava utvrdi da porezni obveznik ima dospjelih neplaćenih poreza ili drugih javnih davanja što ih Porezna uprava naplaćuje.

? Kad zastarjeva pravo poreznog obveznika na povrat više plaćenog poreza, kamata, troškova ovrhe?

Također po proteku tri godine, računajući od dana kada je zastara počela teći.

? Kad zastara počinje teći?

- Zastara prava na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi porezne obveze i kamate
- Zastara prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći nakon isteka godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili nakon isteka godine u kojoj je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu, kamate i troškove ovrhe
- Zastara prava na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći nakon isteka godine u kojoj je porezni obveznik stekao pravo na povrat

I U vrijeme zastare računa se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika poreznog obveznika.

I Zastara prava na naplatu tražbine po osnovi poreza, kamata i troškova ne nastupa ako je tražbina osigurana založnim pravom ili hipotekom koji su upisani u javnu knjigu. U tom slučaju tražbina će se naplatiti iz opterećenih stvari.

? Kako se prekida tijek zastare?

Tijek zastare prekida se:

1. Tijek zastare prava na utvrđivanje, odnosno prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe prekida se svakom službenom radnjom poreznog tijela usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe, koja je dostavljena na znanje poreznom obvezniku.

2. Tijek zastare prava na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe prekida se svakom radnjom poreznog obveznika dostavljenom na znanje poreznom tijelu radi ostvarenja prava na povrat poreza naplaćenog bez pravne osnove ili više plaćenog poreza, kamata i troškova ovrhe.

■ Nakon poduzetih radnji iz točki 1. ili 2. zastarni rok počinje ponovno teći.

■ **Kad zastarijeva pravo poreznog tijela na pokretanje prekršajnog postupka?**

Kad proteknu tri godine od počinjenja prekršaja (relativna zastara).

■ **Kad nastupa absolutna zastara?**

Absolutni rok zastare prava poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pokretanje prekršajnog postupka, naplatu poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni, te prava poreznog obveznika na povrat poreza, kamata, troškova ovrhe i novčanih kazni nastupa za šest godina, računajući od dana kad je zastara počela prvi put teći.

6. Propisi

- Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08),
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08),
- Zakon o porezu na promet nekretnina („Narodne novine“ broj 69/97, Odluka USRH - 26/00, 153/02),
- Zakon o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“ broj 86/08),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09),
- Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 177/04, 73/08),
- Zakon o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove („Narodne novine“ broj 136/02 – pročišćeni tekst, 44/03 – ispravak, 95/04, 94/09, 21/10),
- Zakon o nasljeđivanju („Narodne novine“ broj 48/03, 163/03),
- Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08),
- Pravilnik o obliku i sadržaju prijave poreza na promet nekretnina („Narodne novine“ broj 28/01, 148/09),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 149/09),
- Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09),
- Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2010. godini („Narodne novine“ broj 157/09, 9/10, 33/10, 44/10).

